

Любенко Андрій Миколайович,
*д.е.н., професор, професор кафедри облікових
технологій і оподаткування,
ДВНЗ «Університет банківської справи»,
м. Львів, Україна*

Карпачова Ольга Володимирівна,
*аспірант,
ДВНЗ «Університет банківської справи»,
м. Львів, Україна*

ПОКАЗНИКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ЯК НЕВІД'ЄМНА ІНФОРМАЦІЙНА ОСНОВА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА МСФЗ

Відповідно до Концептуальної основи МСФЗ фінансова звітність повинна надавати фінансову інформацію про підприємство, яка є корисною для нинішніх та потенційних інвесторів, позикодавців а інших кредиторів у прийнятті рішень про надання ресурсів цьому підприємству. Для того, щоб оцінити перспективи майбутніх чистих надходжень коштів підприємства, зовнішнім користувачам фінансової звітності необхідна інформація про його ресурси, вимоги до підприємства, та про те, наскільки ефективним і результативним є управлінський персонал у виконання своїх обов'язків у т.ч. захист активів від несприятливих економічних чинників та забезпечення дотримання підприємством законів, нормативів та контрактних зобов'язань. Тобто, фінансова інформація повинна бути корисною, доречною, правдивою, своєчасною, зіставною, зрозумілою, та такою, що можна перевірити [1].

При інвестиційної привабливості підприємства важливу роль відіграють фінансові показники. Вони допомагають інвесторам побачити «реальну картину» діяльності підприємства, керівникам - прийняти управлінське рішення, а для аудиторів дані показники допомагають зробити експрес-аналіз фінансової звітності та на стадії планування визначити ризики та стратегію перевірки.

Одним з основних показників є показники фінансової стійкості. Найбільш повно рівень фінансової стійкості відображають дві групи коефіцієнтів [2].

Перша група – це група показників ліквідності, а саме:

1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує здатність підприємства, використовуючи грошові кошти і їх еквіваленти, виконувати поточні зобов'язання, до яких також відноситься поточна частина довгострокових пасивів.

2. Коефіцієнт швидкої ліквідності характеризує здатність підприємства покривати свої поточні зобов'язання за рахунок швидко реалізованих активів. До них, крім грошових коштів та їх еквівалентів, можна віднести короткострокові фінансові вкладення або цінні папери, а також дебіторську заборгованість.

3. Коефіцієнт поточної ліквідності показує здатність підприємства виконати свої короткострокові зобов'язання за рахунок своїх поточних активів [3].

Друга група – це група показників фінансової стійкості:

1. Коефіцієнт автономії відображає частку активів компанії, забезпечену за рахунок власних джерел. Іншими словами, показник дозволяє інвесторам визначити свою частку в активах компанії, а також встановити ту частину активів, яка їм залишиться після задоволення всіх зобов'язань.

2. Коефіцієнт фінансової залежності є протилежним за змістом коефіцієнтом автономії і показує частку активів компанії, профінансовану за рахунок зовнішніх джерел. З його допомогою інвестори можуть оцінити загальне боргове навантаження компанії і ризики вкладення капіталу.

3. Фінансовий леверидж – коефіцієнт, що порівнює позиковий і власний капітал підприємства.

4. Коефіцієнт капіталізації – показник, що відображає структуру джерел довгострокового фінансування компанії і дозволяє оцінити достатність власного капіталу для фінансування своєї діяльності.

5. Коефіцієнт покриття активів відображає здатність компанії покрити свої боргові зобов'язання за рахунок матеріальних активів після виплати поточних зобов'язань.

6. Коефіцієнт покриття відсотків характеризує здатність підприємства обслуговувати боргові зобов'язання за рахунок прибутку до сплати відсотків і податків (EBIT). Борг до EBITDA відображає здатність компанії погасити боргові зобов'язання за рахунок прибутку до сплати відсотків, податків і амортизації (EBITDA) [4].

7. Індекс постійного активу показує ступінь інвестування коштів у необоротні активи компанії.

Показники фінансової стійкості є важливими та невід'ємними показниками фінансової звітності підприємства за МСФЗ. На нашу думку, для заяви відповідності фінансової звітності вимогам МСФЗ підприємства у примітках до такої звітності повинні наводити розрахунок показників фінансової стійкості. Але, треба зазначити, що при проведенні аналізу показників фінансової стійкості на підставі фінансової звітності за МСФЗ велику роль відіграє професійне судження та компетенція управлінського персоналу. Це пов'язано з тим, що МСФЗ не передбачають строгої стандартизації звітності та спеціалісту доводиться самостійно вирішувати, як інтерпретувати той чи інший її показник. Але, незважаючи на це, показники ліквідності і фінансової стійкості є важливими індикаторами сталого функціонування підприємства і покликані допомогти інвесторам в прийнятті ефективних стратегічних рішень, а аудиторам якісно провести аудит фінансової звітності.

Список використаних джерел

1. Концептуальна основа фінансової звітності.
URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009.
2. Ахметов Р.Р., Чуб А.А. Основні критерії фінансової стійкості за МСФЗ як інструмент інвестиційного аналізу. Науково-економічний журнал «Аналіз. Прогноз. Управління». 2015. № 1(9). URL: 1fin.ru/?id=338.
3. Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент: посібник. Житомир: ЖІТІ, 2001. 440 с.
4. Юлія Семенюк/ Електронний журнал/ EBITDA. URL: journal.tinkoff.ru/guide/ebitda-calc/